

Cinquanta diputats més

JOSEP MARIA COLOMER

EL TEMPS, 15.04.08

Els dos partits més perjudicats per l'actual sistema electoral, Esquerra Unida (IU) i Unió, Progrés i Democràcia (UPD), coincideixen ara en una proposta de reforma electoral del Congrés per la qual als 350 diputats actuals se n'afegirien 50 més d'elegits en una sola circumscripció d'àmbit espanyol. La intenció és que l'assignació d'aquests escons fos més proporcional i compensés la desproporcionalitat del sistema actual. Efectivament, a les eleccions del 9 de març passat la desviació total entre les proporcions de vots rebuts i d'escons assignats a cada partit ha tornat a ser del voltant del 10%, la més alta dels sistemes nominalment proporcionals a Europa i a prop dels que utilitzen circumscripcions d'un sol escó, com el de la Gran Bretanya.

Sorprèn, però, que els promotors i propagandistes de la nova proposta li atribueixin unes conseqüències inversemblants. A bell ull es pot dir que 50 escons sobre 400 són només un 12,5% del total, de manera que en el millor dels casos, si els 50 escons s'assignessin amb màxima proporcionalitat, la desviació només podria baixar cap a un 12,5% de l'actual 10%, és a dir, amb prou feines un punt. Els qui la proposen diuen, però, que així s'eliminarà la "sobrerepresentació" dels partits nacionalistes (s'entén dels catalans i els bascos) i aleshores el govern espanyol només hauria de dependre de partits espanyols (també nacionalistes, naturalment). El fet cert és que amb una reforma d'aquestà mena podria baixar una mica la sobrerepresentació del PSOE i del PP, que són els principals beneficiats del sistema actual, mentre que podria millorar un pèl la representació d'IU. En total, però, la suma dels

partits d'àmbit espanyol seria més o menys la mateixa. L'explicació és que la suposada sobrerrepresentació de CiU, ERC, PNB, etc. no existeix, i aquests partits, per tant, mantindrien molt aproximadament les mateixes proporcions d'escons que tenen ara –és a dir, molt ajustades a les seves proporcions de vots.

Concretament, una simulació amb els vots de les darreres eleccions, amb l'afegitó de 50 escons assignats a partir dels vots de cada candidatura al conjunt d'Espanya per la fórmula d'Hondt, dona que el PSOE... continuaria estant a només 7 diputats de la majoria absoluta, és a dir, exactament com ara. Per a formar una majoria al Congrés, el PSOE tindria bàsicament les mateixes opcions que té ara: sumar bé els catalanistes de CiU, bé els basco-navarresos de PNB i NB, bé les esquerres d'IU i ERC. Els espavilats espanyolistes d'UPD ni tan sols obtindrien un diputat més. No sé si saben gaire de què parlen.